

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS CARITO MOTINOS IR VAIKO NAMŲ 2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Vilniaus arkivyskupijos Caritas Motinos ir vaiko namai – tradicinės religinės bendruomenės Vilniaus arkivyskupijos Caritas padalinys, nuo 1996 m. teikiantis pagalbą besilaukiančioms moterims ir motinoms su vaikais, esantiems krizinėse situacijose. Padalinio veikla organizuojama, remiantis Vilniaus arkivyskupijos metropolito 2021-04-30 patvirtintu Vilniaus arkivyskupijos Caritas Statutu ir Vilniaus arkivyskupijos Caritas direktoriaus 2021-12-31 patvirtintais Vilniaus arkivyskupijos Carito Motinos ir vaiko namų Nuostatais.

Vilniaus arkivyskupijos Caritas įeina į Lietuvos Carito bendruomenę, atstovaujamas Lietuvos Carito, yra Caritas Internacionalis konfederacijos ir Regiono Caritas Europa dalis.

MOTINOS IR VAIKO NAMŲ VEIKLOS TIKSLAI

- Ugdyti ir stiprinti gebėjimus savarankiškai rūpintis savo vaikais, spręsti savo socialines, psichologines problemas, padėti įveikti socialinę atskirtį, organizuojant ir teikiant socialines paslaugas laikinai Motinos ir vaiko namuose gyvenančioms besilaukiančioms moterims ir motinoms su vaikais:
 - neturinčioms gyvenamojo būsto, neturinčioms tinkamo vaiko auginimui gyvenamojo būsto;
 - neturinčioms reikiamų motinystės ir socialinių įgūdžių savarankiškam gyvenimui;
 - negalinčioms gyventi savo namuose dėl artimųjų smurto;
 - vaikui nustačius vaiko apsaugos poreikį ir skirus laikinos priežiūros priemonę – vaiko su motina apgyvendinimą Motinos ir vaiko namuose.
- Rūpintis Motinos ir vaiko namuose gyvenančių moterų dvasiniu augimu, puoselėjant krikščionišką tapatumą.
- Teikti tęstinę-palaikomąją pagalbą buvusioms Motinos ir vaiko namų gyventojoms, pradėjusioms savarankišką gyvenimą ir esant tokiam poreikiui. Skatinti jų sąmoningumą ir savipagalbą.
- Stiprinti pagalbos Motinos ir vaiko namų tikslinei grupei tinklą, bendradarbiaujant su savanoriais, vyriausybinėmis, savivaldybių institucijomis, nevyriausybiniomis organizacijomis, paraparijų bendruomenėmis, kitomis institucijomis ir organizacijomis, geros valios žmonėmis.

MOTINOS IR VAIKO NAMŲ VEIKLOS SRITYS

- **Specialiųjų - socialinės priežiūros (apgyvendinimo) paslaugų teikimas** besilaukiančioms moterims ir motinoms su vaikais, esantiems krizinėse situacijose:
 - laikinojo apgyvendinimo
 - apsaugos organizavimo
 - informavimo
 - konsultavimo
 - tarpininkavimo ir atstovavimo
 - bendravimo
 - psichologinės pagalbos
 - kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo (prižiūrint vaiką, atliekant savitvarkos darbus, rūpinantis asmenine ir vaiko asmens higiena, tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant, gaminant maistą, mokant skolas, planuojat ir atliekant kitus darbus/užduotis, bendraujant ir pan.)
 - pozityvios tėvystės įgūdžių ugdymo
 - pagalbos mokantis ir ieškant darbo, palaikymo įsidarbinus

- priklausomybės konsultanto paslaugų
- laisvalaikio organizavimo (renginių, švenčių, saviraiškos veiklų, išvykų, stovyklų organizavimo)
- asmeninės higienos paslaugų organizavimo (dušo, skalbimo paslaugų ir kt.)

- **Bendrujų socialinių paslaugų teikimas pagal besikreipiančiųjų poreikius:**

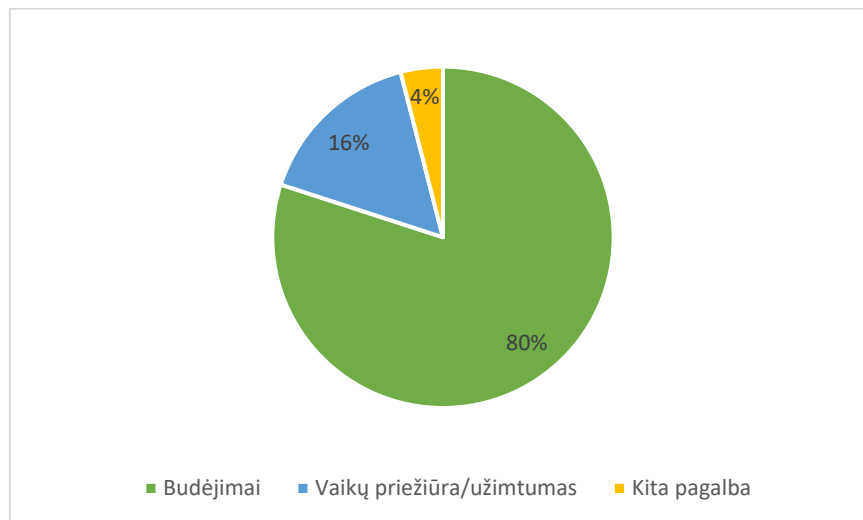
- informavimo
- konsultavimo
- bendravimo

DARBUOTOJŲ IR SAVANORIŲ KOMANDA

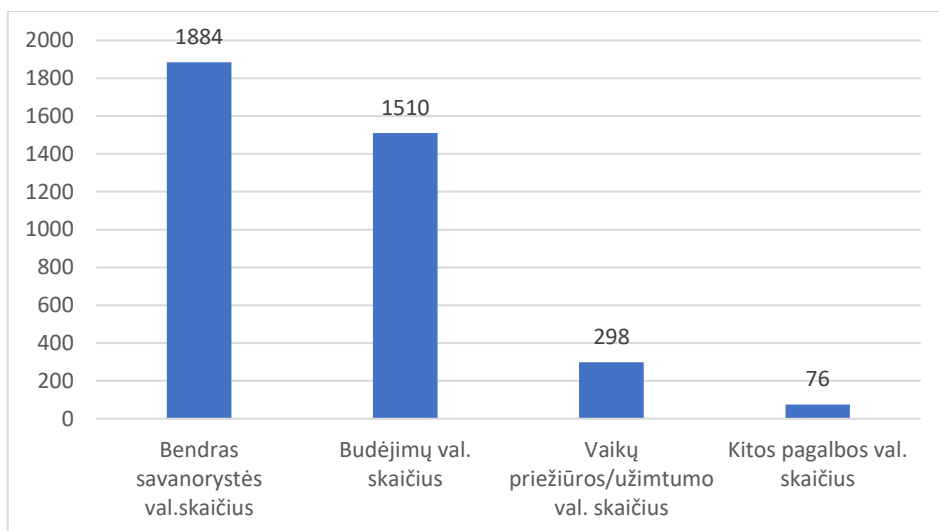
- **Motinos ir vaiko namuose dirbo 5 darbuotojai:**
 - Padalinio vadovas, 1 et.
 - Socialiniai darbuotojai – 2 et.
 - Psichologas – 1 et.
 - Savanorių koordinatorius – 0,5 et.

Visi darbuotojai turi specialųjį aukštąjį universitetinį išsilavinimą, du darbuotojai yra įgiję priklausomybių konsultantų kvalifikaciją, du darbuotojai – „Efektyvios tėvystės programos“ vadovų kvalifikaciją.

- Darbuotojų komandai talkino 34 savanoriai (2020 metais – 14 savanorių), kurie:
 - budėjo Motinos ir vaiko namuose naktimis bei poilsio/švenčių dienomis;
 - organizavo vaikų priežiūrą;
 - organizavo vaikų ir motinų užimtumą (meno terapijos užsiėmimus, bokso pamokas);
 - teikė logopedo paslaugas, atliko remonto ir kitus darbus.

1 pav. Savanorių pagalbos Motinos ir vaiko namuose pobūdis 2021 m.

2 pav. Savanorių pagalbos apimtis Motinos ir vaiko namuose 2021 m.

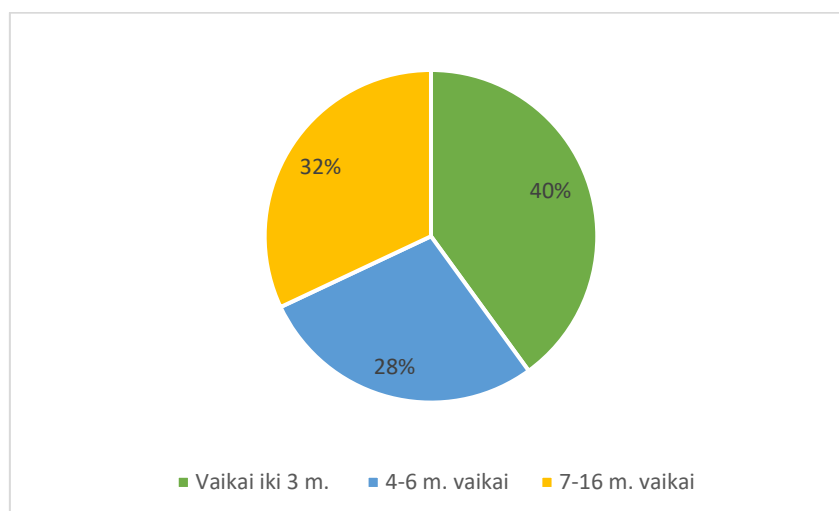
Vidutiniškai per mėnesį savanoriai dovanoja Motinos ir vaiko namams 157 valandas, t.y., 5 valandas per dieną.

MOTINOS IR VAIKO NAMŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMAS IR REZULTATAI

Socialinės priežiūros (apgyvendinimo) paslaugos Motinos ir vaiko namuose teikiamos kiekvieną dieną, ištisą parą. Bendrosios paslaugos teikiamos darbo dienomis nuo 8.00 val. iki 20.00 val.

Motinų ir vaikų apgyvendinimui skirti 8 gyvenamieji kambariai. Vienu metu įstaigoje gali gyventi 25 asmenys (8-9 motinos ir iki 17 vaikų). Konsultacijoms skirti 2 konsultacijų kambariai, poilsiui ir individualioms/grupinėms veikloms – salė ir savanorių kambarys, maisto gaminimui – virtuvė. Yra įrengta skalbykla, 3 WC/dušo patalpos ir kitos pagalbinės patalpos.

2021 m. socialinės priežiūros (apgyvendinimo Motinos ir vaiko namuose) paslaugos suteiktos 82 asmenims - 32 motinoms (iš jų - 5 besilaukiančioms/6 – daugiavaikėms) ir 50 vaikų.

3 pav. Apgyvendinimo paslaugas Motinos ir vaiko namuose gavusių vaikų pasiskirstymas pagal amžių 2021 m.

Nuo 2021 metų pradžios Motinos ir vaiko namuose pradėta organizuoti laikinoji vaikų priežiūra, kuri organizuota 27 vaikams (54 % visų vaikų) ir 16 jų motinų (50% visų moterų).

90 procentų apgyvendinimo paslaugas gavusių asmenų buvo Vilniaus miesto gyventojai (74 asmenys – 29 motinos ir 45 vaikai). Kitų savivaldybių (Vilkaviškio r., Panevėžio r., Rokiškio r.) gyventojai sudarė 10 procentų (8 asmenys – 3 motinos, 5 vaikai).

Apgyvendinimo paslaugų Motinos ir vaiko namuose teikimo trukmė buvo nuo 1 sav. iki 2 metų, vidutiniškai viena šeima paslaugas gavo 5 mėnesius (2020 m. – 7 mėn.):

- 8 šeimos/motinos (25% visų šeimų) paslaugas gavo trumpiau nei 1 mėn.;
- 14 šeimos (44%) – nuo 1,5 mėn iki 5 mėn.;
- 10 šeimų (31%) – ilgiau nei 5 mėn.

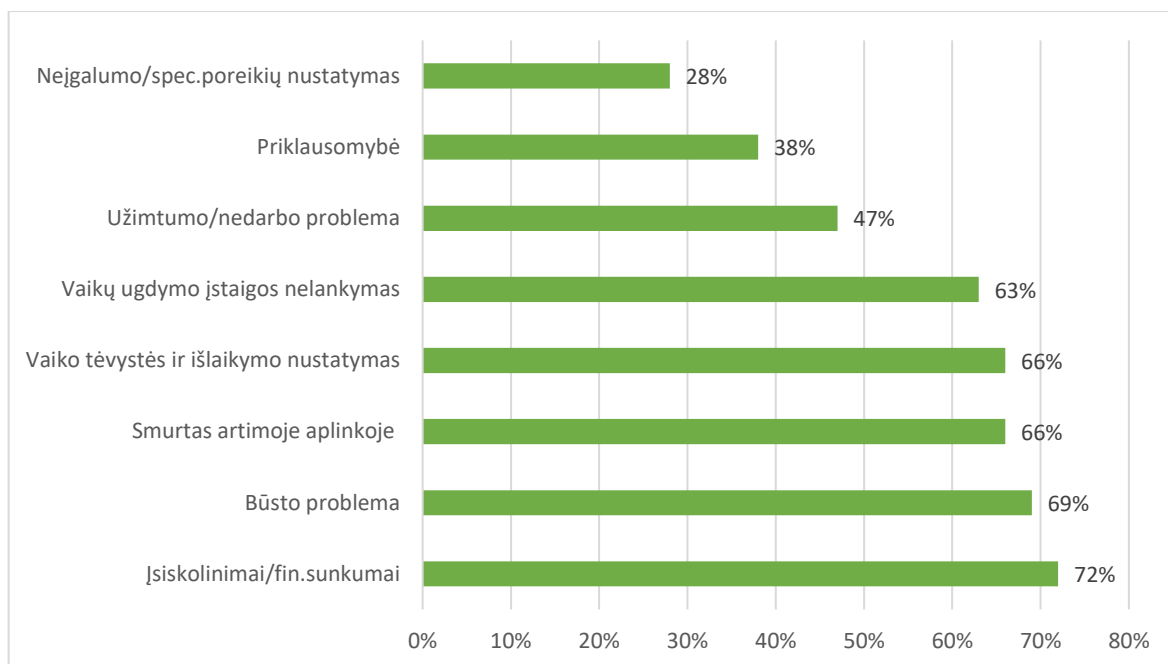
Teikiamų socialinių paslaugų dinamika 2018-2021 metais

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	Vietų skaičius	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
1	Socialinė priežiūra (apgyvendinimas Motinos ir vaiko namuose)	25	37 (17 motinų ir 20 vaikų)	41 (18 motinų, 23 vaikai)	52 (20 motinų ir 32 vaikai)	82 (32 motinos, 50 vaikų)
2	Vaikų (su motinomis) laikinosios priežiūros organizavimas					27 vaikai (16 motinų)
3	Pozityvios tėvystės įgūdžių mokymai		39	36	14 *	0 *
4	Bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas). <i>P.S. Įskaičiuotos tik gyvai teiktos konsultacijos</i>		17	20	31	18 *
	Iš viso:		93	97	99	100

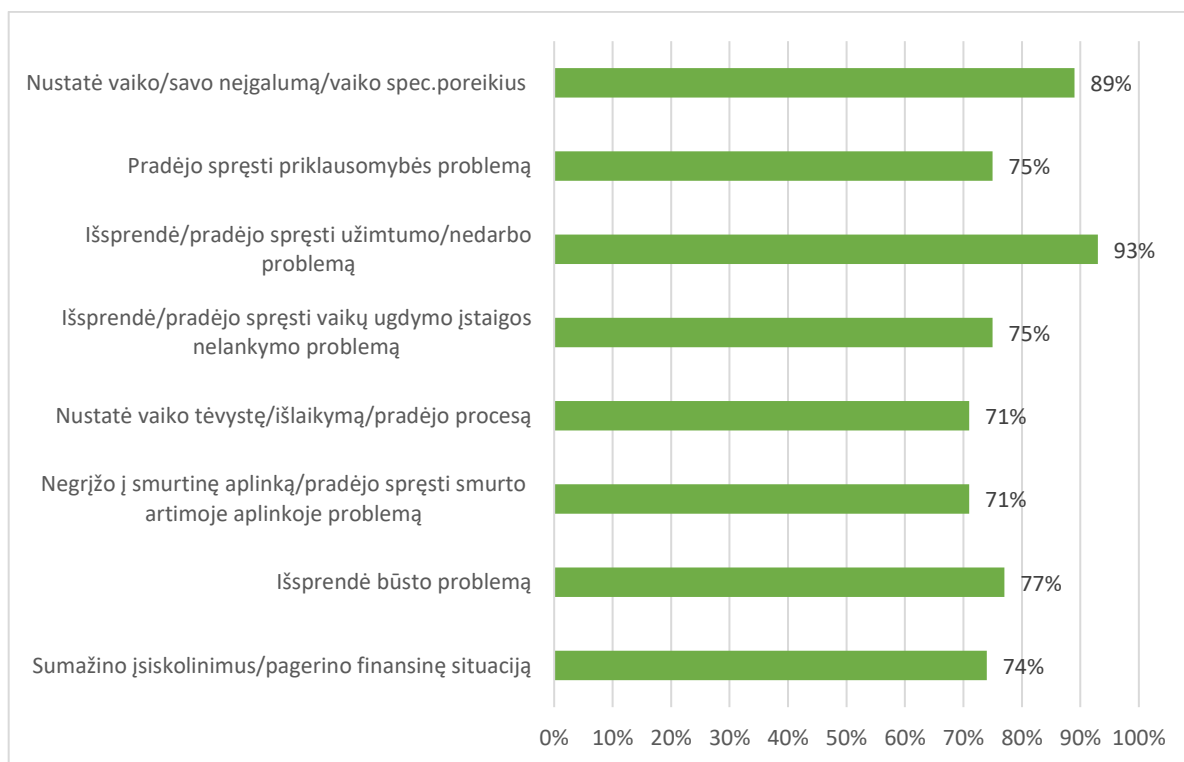
* Dėl pandeminės situacijos šalyje ir karantino ribojimų nevyko grupinės veiklos ir minimaliai vyko negyvenančiųjų Motinos ir vaiko namuose asmenų individualus konsultavimas (gyvai).

Pozityvios tėvystės įgūdžių mokymuose, kurie vyko gyvai, dalyvavo tiek Motinos ir vaiko namuose gyvenančios motinos, tiek savarankiškai gyvenantys tėvai. Mokymų dalyviai įgijo teorines ir praktines žinias bei keitėsi savo turima tėvystės patirtimi.

Motinos ir vaiko namų gyventojų spręstinių problemų spektras buvo labai platus. Apie 70 procentų Motinos ir vaiko namuose apgyvendinimo paslaugas gaunančių moterų turėjo finansinių sunkumų, t.y., turėjo mažas pajamas, daug išsiskolinimų, nebuvo nustatyta vaikų tėvystė ir išlaikymas ir ši neišspręsta problema taip pat blogino šeimos finansinę situaciją. Tiek dėl neišspręstų finansinių problemų, tiek dėl socialinių įgūdžių stokos, du trečdaliai moterų negebėjo savarankiškai išsinuomoti būsto.

4 pav. Motinos ir vaiko namų gyventojų spęstinių problemų įvairovė ir aktualumas 2021 m.

5 pav. Motinos ir vaiko namų gyventojų pasiekimai sprendžiant aktualias jiems problemas 2021 m.

- Nuo 2021 m. sausio mėnesio sėkmingai organizuojama nauja paslauga – laikinosios vaikų priežiūros priemonė.
 - Per metus laikinoji priežiūra buvo organizuota 27 vaikams, kuriems Valstybinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos specialistai nustatė vaiko apsaugos poreikį ir skyrė laikinos priežiūros priemonę – vaiko su motina apgyvendinimą socialinės priežiūros paslaugas teikiančioje institucijoje, Motinos ir vaiko namuose.
- Įsteigta nauja pareigybė ir įdarbintas darbuotojas savanorių koordinatoriaus pareigoms.
- Suburta 34 savanorių komanda naktiniams/savaitgaliniams budėjimams, vaikų ir motinų užimtumo/edukacinėms ir kitoms veikloms.
- Organizuota kasmetinė penkių dienų trukmės vasaros stovykla motinoms ir vaikams pajūryje, Melnragėje.
- Sėkmingai bendradarbiauta su Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnais organizuojant prevencinius ir intervencinius susitikimus su gyventojomis ir darbuotojomis.
- Organizuoti grupiniai smurto prevencijos užsiėmimai gyventojoms.
- Sėkmingai organizuota gyventojų saviizoliacija ir maitinimas Covid-19 ligos atvejais.

GYVENTOJŲ IR DARBUOTOJŲ/SAVANORIŲ FIZINĖS IR PSICHOLOGINĖS APLINKOS GERINIMAS

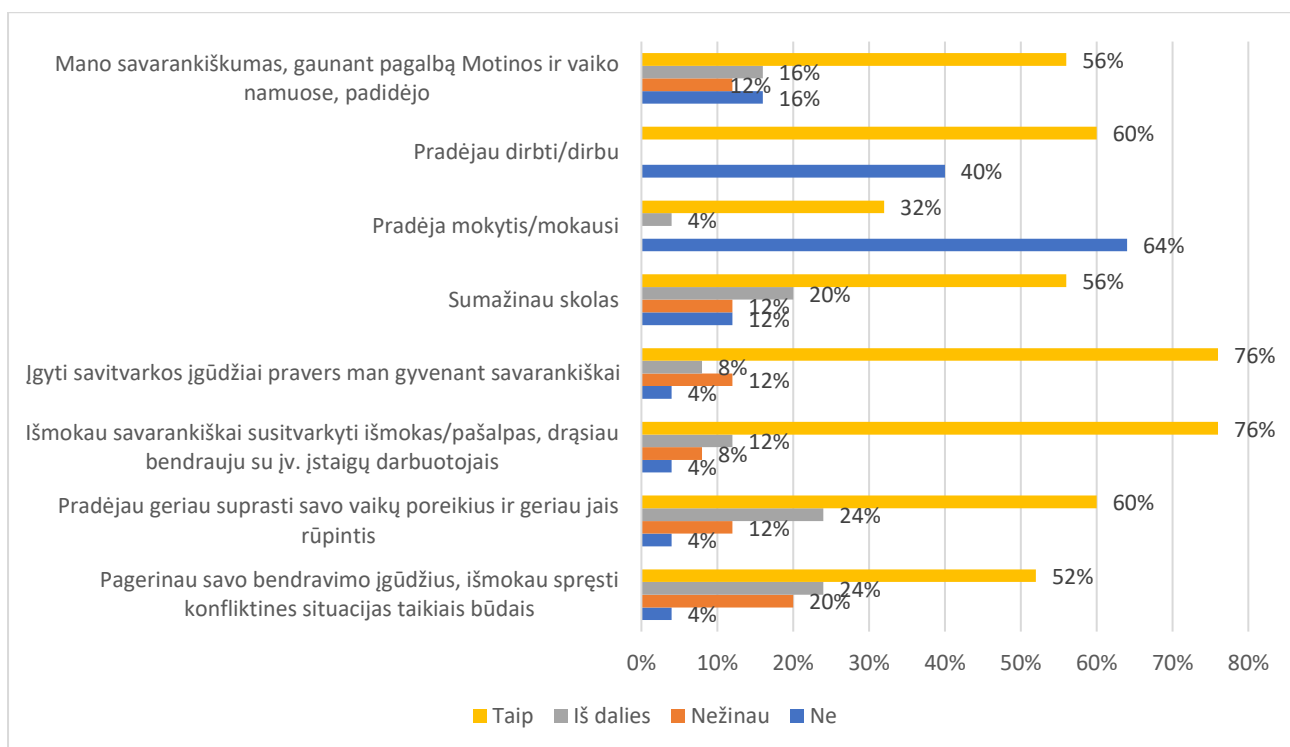
- Pagerintos gyventojų gyvenimo ir poilsio sąlygos:
 - pilnai suremontuoti trys gyvenamieji kambariai
 - dviejuose kambariuose pakeisti keturi langai
 - dviviečiai kambariai pakeisti į vienviečius (šeši kambariai iš turimų aštuonių yra vienviečiai)
 - atnaujintas gyvenamųjų kambarių ir salės interjeras
 - įrengta „poilsio zona“ kieme
 - nupirkta papildomas šaldytuvas
- Gerinant gyventojų emocinę savijautą organizuotos laisvalaikio/edukacinės veiklos:
 - Šv.Velykų šventė
 - Motinos dienos šventė
 - Vaikų gynimo diena
 - Vasaros stovykla pajūryje
 - Motinos ir vaiko namų 25-ojo Gimtadienio šventė – ekskursija autobusu po Vilnių
 - Šv.Kūčių/Šv.Kalėdų ir Naujųjų Metų šventės
- Pagerintos darbuotojų ir savanorių darbo sąlygos:
 - suremontuotas ir pilnai įrengtas vienas darbuotojų kabinetas
 - atnaujintas interjeras savanorių kambaryje

- pakeisti visų darbuotojų kompiuterių monitoriai, įsigytas vienas naujas kompiuteris
- įrengtas raktų seifas savanoriams
- Gerinant darbuotojų/savanorių emocinę savijautą:
 - organizuotos darbuotojų komandos kultūrinės-poilsinės išvykos (į Bažnytinio paveldo muziejų, Jūrų muziejų/Akvariumą/Delfinariumą, Birštoną)
 - organizuota padėkos šventė savanoriams
 - organizuoti įvadiniai Motinos ir vaiko namų mokymai savanoriams

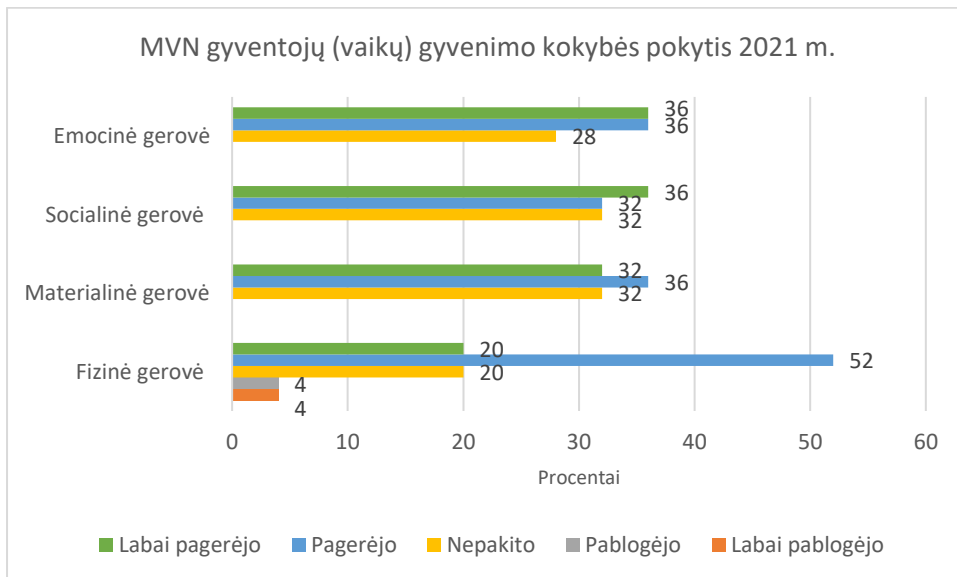
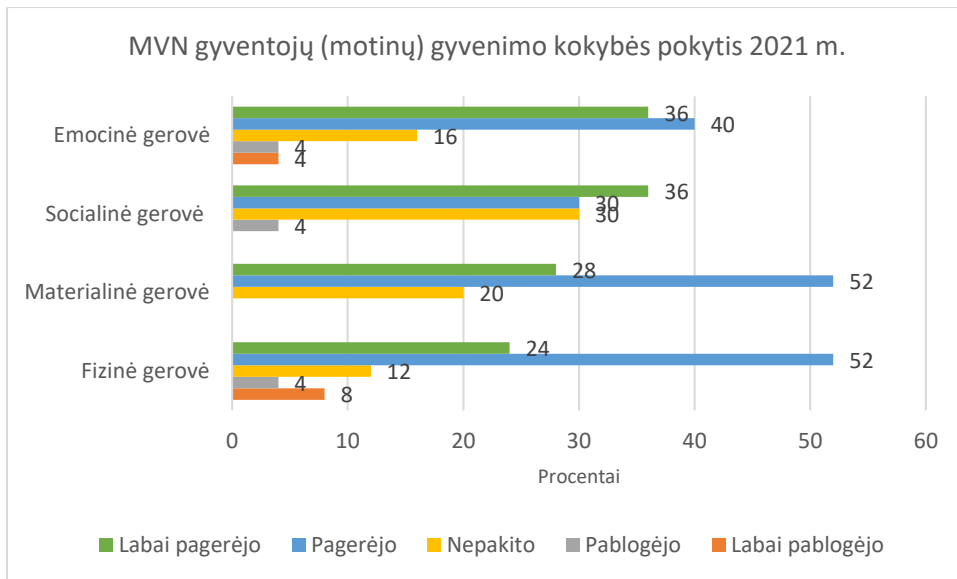
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ/VEIKLOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Nuo 2020 metų Motinos ir vaiko namai pradėjo teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimo procesą, taikant EQUASS kokybės sistemą – buvo analizuojami, tobulinami, rengiami nauji organizacijos dokumentai, analizuojamos ir tobulinamos veiklos bei darbo principai, siekiant atitikti tarptautinius socialinių paslaugų kokybės standartus. 2021 m. lapkričio 17 d. buvo gautas EQUASS Assurance sertifikatas.

Teikiamų paslaugų/veiklos kokybė vertinama remiantis gyventojų, darbuotojų, partnerių anketinės apklausos bei įvairių padalinio veiklos rodiklių analizės duomenimis. Šioje ataskaitoje pateikiama keletas rodiklių, iliustruojančių Motinos ir vaiko namų veiklos kokybę.

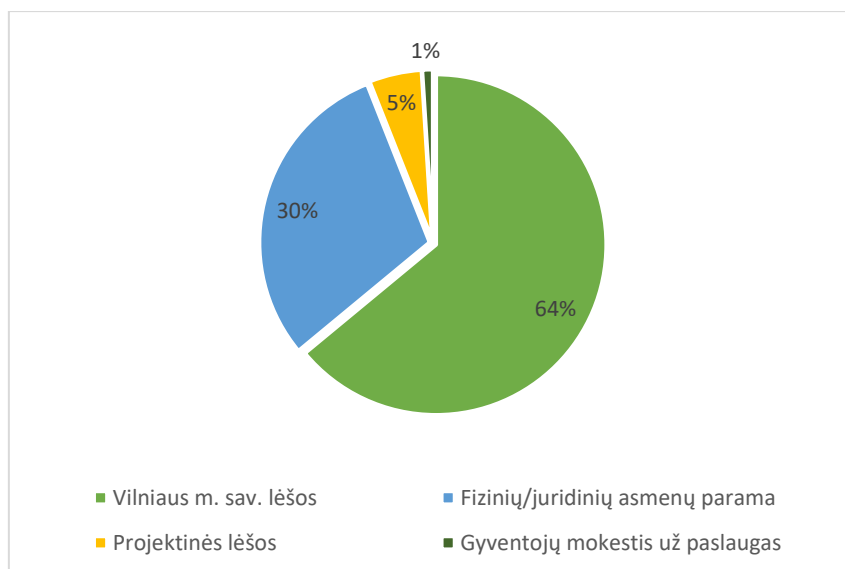
6 pav. Motinos ir vaiko namų gyventojų savarankiškumo pokytis 2021 m.

7 pav. Motinos ir vaiko namų gyventojų gyvenimo kokybės pokytis 2021 m.

VEIKLOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI

2021 m. Motinos ir vaiko namų veiklai organizuoti prireikė 118 274 Eur (t.y., 43% daugiau negu 2020 m.).

8 pav. Motinos ir vaiko namų veiklos finansavimo šaltiniai 2021 m.

Motinos ir vaiko namų tiesioginės veiklos finansavimui skiriama 80 procentų visų išlaidų, veiklos administravimui - 20 procentų visų išlaidų.

Vilniaus arkivyskupijos *Caritas* 2020 metų, 2021 metų veiklos ataskaitos pateikiamos organizacijos internetiniame puslapyje <https://vilnius.caritas.lt/veiklos-ataskaitos/>